

OBWIESZCZENIE PROKURATORA GENERALNEGO POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 13 marca 1980 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

1. Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o zmianie ustawy o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 4, poz. 9) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 r. Nr 13, poz. 55, z 1974 r. Nr 50, poz. 318, z 1975 r. Nr 16, poz. 91 i z 1980 r. Nr 4, poz. 9), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Jednolity tekst nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) art. 88 ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 13, poz. 55) w brzmieniu:
„Art. 88. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 78a ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, dodanego przez art. 1 pkt 14 dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o zmianie ustawy o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 50, poz. 318) w brzmieniu:
„Art. 78a. Stosunek pracy pracowników administracyjnych mianowanych na podstawie przepisów dotychczasowych przekształca się w stosunek pracy

oparty na umowie o pracę na czas nieokreślony, a w wypadku określonym w art. 57g ust. 2 — w stosunek pracy na podstawie powołania.” (dotyczy to art. 64 ust. 2 według numeracji przyjętej w jednolitym tekście);

- 3) art. 3 dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o zmianie ustawy o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 50, poz. 318) w brzmieniu:
„Art. 3. Dekret wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.”;
- 4) art. 53 ustawy z dnia 28 maja 1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 91) w brzmieniu:
„Art. 53. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1975 r., z wyjątkiem art. 34 ust. 7, art. 35 ust. 5, art. 36 i 50, które wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.”;
- 5) art. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o zmianie ustawy o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 4, poz. 9) w brzmieniu:
„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1980 r.”

3. Niniejszy jednolity tekst obowiązuje od dnia 1 września 1980 r.

Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
L. Czubiński

Załącznik do obwieszczenia Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 13 marca 1967 r. (poz. 30).

U S T A W A

z dnia 14 kwietnia 1967 r.

o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 1. Prokuraturę Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stanowią: Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i podlegli mu prokuratorzy powszechnych i wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury.

Art. 2. 1. Zadaniem Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i podległych mu prokuratorów jest strzeżenie praworządności ludowej, a w szczególności ściganie przestępstw, czuwanie nad ochroną własności społecznej, zapewnienie poszanowania praw obywateli.

2. Działalność Prokuratury ma na celu ochronę i umacnianie ustroju politycznego i społeczno-gospodarczego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 3. 1. Zadania określone w art. 2 Prokurator Generalny i podlegli mu prokuratorzy wykonują przez:

- 1) prowadzenie lub nadzorowanie postępowania przygotowawczego w sprawach karnych oraz wnoszenie i popieranie oskarżenia przed sądami,
- 2) wytaczanie powództw w sprawach karnych i cywilnych, a nadto udział w postępowaniu cywilnym, jeżeli tego wymaga ochrona praworządności, praw obywateli, interesu społecznego lub własności społecznej,
- 3) podejmowanie środków przewidzianych prawem, zmierzających do zapewnienia prawidłowego i jednolitego stosowania prawa w postępowaniu sądowym, w sprawach o wykroczenia, administracyjnym oraz w innych rodzajach postępowania,
- 4) sprawowanie nadzoru nad wykonaniem wyroków w sprawach karnych, postanowień o tymczasowym aresztowaniu oraz innych orzeczeń o pozbawieniu wolności,
- 5) prowadzenie badań w zakresie problematyki przestępczości,
- 6) sprawowanie prokuratorskiej kontroli przestrzegania prawa na zasadach określonych w ustawie i w przepisach szczególnych,
- 7) zaskarżanie do sądu niezgodnych z prawem decyzji administracyjnych oraz udział w postępowaniu sądowym w sprawach zgodności z prawem tych decyzji,
- 8) współdziałanie z radami narodowymi w zakresie czuwania przez nie nad przestrzeganiem praworządności ludowej, ochroną własności społecznej i zabezpieczeniem praw obywateli,
- 9) koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw, prowadzonej przez inne organy państwowe,

10) koordynowanie działalności profilaktycznej, mającej na celu zapobieganie przestępczości,

11) podejmowanie innych przewidzianych prawem czynności, niezbędnych dla umacniania praworządności ludowej i zapobiegania przestępczości.

2. W sprawach należących do zakresu działania sądów wojskowych oraz innych organów wojskowych czynności, o których mowa w ust. 1, wykonują prokuratorzy wojskowi. Czynności te nie dotyczą koordynacji działalności profilaktycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 10.

Art. 4. 1. Prokurator Generalny podlega Radzie Państwa i działa zgodnie z jej wytycznymi.

2. Prokurator Generalny zdaje sprawę Radzie Państwa z działalności Prokuratury.

Art. 5. 1. Prokuratorzy są w sprawowaniu swych funkcji niezależni od terenowych organów władzy oraz od organów administracji państwowej i podlegają jedynie prokuratorom przełożonym.

2. W sprawowaniu swych funkcji prokuratorzy kierują się zasadą bezstronności i równego traktowania wszystkich obywateli.

Art. 6. 1. Terenowe organy władzy oraz organy administracji państwowej, a także państwowe, samorządowe i spółdzielcze jednostki organizacyjne oraz organizacje zawodowe i społeczne obowiązane są do udzielania Prokuratorowi Generalnemu i podległym mu prokuratorom pomocy w sprawowaniu ich funkcji.

2. Prokurator wojewódzki lub rejonowy, gdy wystąpi o to rada narodowa, prezydium rady bądź terenowy organ administracji państwowej, przedkłada im informacje o stanie przestępczości i jej zwalczaniu oraz o ważniejszych wynikach prokuratorskiej kontroli przestrzegania prawa na terenie województwa, miasta, dzielnicy lub gminy.

Rozdział 2

Organizacja Prokuratury.

Art. 7. 1. Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej powołuje i odwołuje Rada Państwa.

2. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest naczelnym organem Prokuratury. Prokurator Generalny:

- 1) kieruje całokształtem działalności Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 2) wydaje szczegółowe przepisy dotyczące działalności Prokuratury.

3. Prokurator Generalny może przedsięwziąć wszelkie czynności należące do zakresu działania Prokuratury lub

zlecać ich wykonanie podległym mu prokuratorom, chyba że ustawa zastrzega określoną czynność wyłącznie jego właściwości.

Art. 8. 1. Zastępców Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej powołuje i odwołuje Rada Państwa.

2. Jednym z zastępców Prokuratora Generalnego jest Naczelny Prokurator Wojskowy, którego powołuje i odwołuje Rada Państwa na wspólny wniosek Prokuratora Generalnego i Ministra Obrony Narodowej. Naczelny Prokurator Wojskowy kieruje w zastępstwie Prokuratora Generalnego działalnością wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury.

Art. 9. 1. Prokuratorowi Generalnemu podlegają zastępcy Prokuratora Generalnego, zastępcy Naczelnego Prokuratora Wojskowego oraz prokuratorzy, zastępcy prokuratorów, wiceprokuratorzy i podprokuratorzy odpowiednich powszechnych lub wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury, a także oficerowie śledczy wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury.

2. Prokurator przełożony może przedsięwziąć czynności należące do jego zakresu działania lub zlecać ich wykonanie podległym prokuratorom, asesorom prokuratorskim i oficerom śledczym, chyba że ustawa zastrzega określoną czynność wyłącznie jego właściwości.

3. Prokurator Generalny może powierzyć asesorowi prokuratorskiemu na czas określony pełnienie czynności prokuratorskich, jednakże bez prawa:

- 1) udziału w postępowaniu przed sądem wojewódzkim,
- 2) sporządzania środków zaskarżenia i wniosków do Sądu Najwyższego oraz występowania przed tym sądem,
- 3) stosowania tymczasowego aresztowania.

4. Osoby wymienione w ust. 1 i 3, z wyjątkiem oficerów śledczych, są prokuratorami w rozumieniu niniejszej ustawy oraz w rozumieniu przepisów postępowania karnego, cywilnego, administracyjnego i w sprawach o wykroczenia oraz innych rodzajów postępowania, o których stanowią ustawy.

5. Osoby wymienione w ust. 1 oraz asesory i aplikanci prokuratorscy są pracownikami prokuratorskimi w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 10. 1. Na stanowisko prokuratora może być mianowany obywatel polski, który:

- 1) daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków prokuratora w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 2) korzysta z pełni praw obywatelskich i cywilnych,
- 3) posiada odpowiednie kwalifikacje moralne,
- 4) ukończył uniwersyteckie studia prawnicze,
- 5) odbył aplikację w Prokuraturze i złożył egzamin prokuratorski,
- 6) posiada odpowiedni staż: w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury — jeden rok pracy na stanowisku asesora, w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury — staż służby przewidziany w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- 7) ukończył dwadzieścia pięć lat życia.

2. Na stanowisko prokuratora w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury może być mianowany tylko oficer zawodowy lub oficer służby okresowej.

3. Na stanowisko prokuratora może być mianowany również ten, kto odpowiada wymaganiom ustawowym na stanowisko sędziego.

4. Wymagania określone w ust. 1 pkt 1—5 i w ust. 2 stosuje się odpowiednio do mianowania na stanowisko asesora prokuratorskiego lub oficera śledczego.

Art. 11. Prokurator Generalny może w wyjątkowych wypadkach zwolnić określoną osobę od odbycia aplikacji i złożenia egzaminu prokuratorskiego oraz od wymaganego stażu, jeżeli posiada ona przygotowanie konieczne do wykonywania obowiązków na stanowisku prokuratora albo asesora prokuratorskiego lub oficera śledczego.

Art. 12. 1. Prokuratorów Prokuratury Generalnej i prokuratorów wojewódzkich mianuje i zwalnia Rada Państwa na wniosek Prokuratora Generalnego.

2. Zastępców Naczelnego Prokuratora Wojskowego, prokuratorów Naczelnego Prokuratury Wojskowej i prokuratorów okręgowych wojskowych mianuje i zwalnia Rada Państwa na wspólny wniosek Prokuratora Generalnego i Ministra Obrony Narodowej.

3. Pozostałych prokuratorów oraz asesorów prokuratorskich mianuje i zwalnia Prokurator Generalny. Mianowanie i zwolnienie prokuratora w wojskowej jednostce organizacyjnej Prokuratury następuje w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 13. 1. Zwolnienie prokuratora ze służby w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury następuje:

- 1) w razie stwierdzenia, że nie daje on rękojmi należytego wykonywania obowiązków prokuratora, przy czym przed powzięciem decyzji należy umożliwić zainteresowanemu złożenie w tym przedmiocie wyjaśnień,
- 2) w wypadku rezygnacji prokuratora z pracy; rezygnacja z pracy złożona w okresie pomiędzy wszczęciem a zakończeniem postępowania, o którym mowa w pkt. 1, oraz postępowania dyscyplinarnego jest pozbawiona skutków prawnych,
- 3) w razie porzucenia pracy oraz na mocy prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej o wydaleniu prokuratora ze służby.

2. Zwolnienie prokuratora ze służby w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury następuje również:

- 1) w razie czasowej niezdolności do pracy spowodowanej jego chorobą, o ile okres tej choroby przekracza jeden rok,
- 2) w razie orzeczenia przez właściwą komisję lekarską trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków prokuratora. Nieuzasadniona odmowa prokuratora poddania się badaniu lekarskiemu może być powodem rozwiązania stosunku pracy.

3. W powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury zwolnienie następuje również, gdy prokurator osiągnął wiek emerytalny, chyba że Prokurator Generalny — na wniosek zainteresowanego — wyrazi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska, nie dłużej jednak niż do ukończenia lat siedemdziesięciu. W odniesieniu do prokuratorów mianowanych przez Radę Państwa zgody udzie-

Ja Rada Państwa na wniosek Prokuratora Generalnego. Prokurator, któremu przyznano zaopatrzenie emerytalne (rentowe), może używać dotychczasowego tytułu, poprzedzając go wyrazem „emerytowany”.

4. Zwolnienie prokuratora ze służby może nastąpić również:

- 1) na wniosek właściwych organów państwowych albo władz organizacji politycznych lub społecznych w związku z zamierzonym przejściem do innej pracy,
- 2) w wyniku porozumienia pomiędzy nim a organem mianującym.

5. W wypadkach wskazanych w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w ust. 2 i 3 rozwiązanie stosunku pracy z prokuratorem pełniącym służbę w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury następuje za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

6. Przepisy ust. 1—5 mają odpowiednie zastosowanie do zwolnienia ze służby asesora i aplikanta prokuratora w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury.

Art. 14. 1. Powszechnymi jednostkami organizacyjnymi Prokuratury są: Prokuratura Generalna oraz prokuratury wojewódzkie i rejonowe.

2. Wojskowymi jednostkami organizacyjnymi Prokuratury są: Naczelna Prokuratura Wojskowa, prokuratury okręgów wojskowych, prokuratury rodzajów Sił Zbrojnych oraz wojskowe prokuratury garnizonowe.

3. W miarę potrzeby mogą być tworzone inne powszechne lub wojskowe jednostki organizacyjne Prokuratury.

4. Prokurator Generalny w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska tworzy i znosi powszechne jednostki organizacyjne Prokuratury oraz ustala ich siedziby i terytorialny zakres działania. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym tworzy i znosi wojskowe jednostki organizacyjne Prokuratury oraz ustala ich siedziby i terytorialny zakres ich działania.

Art. 15. 1. W Prokuraturze Generalnej działa Kolegium Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Kolegium jako organ doradczy Prokuratora Generalnego wyraża opinie w węzłowych zagadnieniach związanych z działalnością Prokuratury. Organizację oraz zakres i tryb działania Kolegium określa statut nadany przez Radę Państwa.

2. Członków kolegium powołuje i odwołuje Rada Państwa na wniosek Prokuratora Generalnego.

Art. 16. 1. Wewnętrzna organizację powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury określa statut organizacyjny nadany przez Radę Państwa na wniosek Prokuratora Generalnego.

2. Wewnętrzna organizację wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury określa statut nadany przez Radę Państwa na wniosek Ministra Obrony Narodowej przedstawiony w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym.

Art. 17. Aplikacja w Prokuraturze polega na przygotowaniu aplikanta do należytego wykonywania obowiązków prokuratora. Aplikacja trwa dwa lata. Prokurator Generalny może skrócić okres aplikacji, nie więcej jednak niż o połowę.

Art. 18. 1. Na stanowisko aplikanta prokuratora może być mianowany obywatel polski, który odpowiada wymaganiom określonym w art. 10 ust. 1 pkt 1—4.

2. Na stanowisko aplikanta w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury może być mianowany tylko oficer zawodowy albo oficer służby okresowej.

3. Aplikanta prokuratora mianuje i zwalnia: w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury — prokurator wojewódzki, a w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury — Naczelną Prokuraturę Wojskową.

Art. 19. 1. Po ukończeniu aplikacji obowiązuje aplikanta złożenie egzaminu prokuratora.

2. Po złożeniu egzaminu prokuratora aplikant zostaje mianowany na stanowisko asesora prokuratora lub oficera śledczego, o ile nie zachodzą przeszkody wynikające z zasad ustawy lub przepisów szczególnych. W wypadku niemianowania:

- 1) aplikant powszechnej jednostki organizacyjnej Prokuratury zostaje zwolniony z pracy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.
- 2) aplikant wojskowej jednostki organizacyjnej Prokuratury zostaje skierowany do innej służby w Siłach Zbrojnych, chyba że w myśl przepisów ustawy lub przepisów o służbie wojskowej podlega zwolnieniu z zawodowej albo okresowej służby wojskowej.

Art. 20. Szczegółowe przepisy o przebiegu aplikacji w Prokuraturze oraz o egzaminie prokuratora wydaje dla powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury — Prokurator Generalny, a dla wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury — Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym.

Art. 21. 1. Pracownikami administracyjnymi Prokuratury są w rozumieniu niniejszej ustawy osoby zatrudnione w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury, nie będące pracownikami prokuratora.

2. Prokurator Generalny określa kwalifikacje pracowników administracyjnych wymagane dla objęcia poszczególnych stanowisk.

Rozdział 3

Działalność Prokuratury.

1. Ściganie przestępstw.

Art. 22. 1. Prokurator stosownie do przepisów ustawy wszczyna i prowadzi postępowanie przygotowawcze albo zleca wszczęcie lub prowadzenie takiego postępowania właściwemu organowi ścigania.

2. W toku postępowania przygotowawczego prokurator stosuje w wypadkach przewidzianych w ustawie środki zapobiegające uchylaniu się od sądu.

3. Tymczasowe aresztowanie może nastąpić tylko po uprzednim przesłuchaniu przez prokuratora osoby podlegającej aresztowaniu, chyba że sprawca się ukrywa.

Art. 23. Prokurator sprawuje nadzór nad postępowaniem przygotowawczym, prowadzonym przez Milicję Obywatelską lub inny organ ścigania. Zarządzenia prokuratora w postępowaniu przygotowawczym są dla organu ścigania wiążące.

Art. 24. 1. W wypadku gdy postępowanie przygotowawcze ujawni istnienie okoliczności, sprzyjających popełnianiu przestępstw lub utrudniających ich wykrycie, prokurator kieruje wystąpienie do odpowiedniego organu.

2. W wystąpieniu prokurator może żądać również przeprowadzenia kontroli, a także wszczęcia przeciwko winnym postępowania w przedmiocie odpowiedzialności służbowej, dyscyplinarnej lub materialnej.

3. Do wystąpienia w tym trybie stosuje się odpowiednio przepisy art. 52 ust. 1 i art. 53.

Art. 25. W razie umorzenia postępowania przygotowawczego prokurator może, stosownie do okoliczności, przesłać sprawę właściwym organom w celu wszczęcia postępowania w sprawach o wykroczenia, dyscyplinarne-go lub służbowego albo w celu rozpatrzenia sprawy przez sąd społeczny.

Art. 26. Wydawane przez ministrów akty o charakterze ogólnym, dotyczące postępowania przygotowawczego, wymagają uprzedniego uzgodnienia z Prokuratorem Generalnym, a wydawane przez organy państwowego o terenowym zakresie działania — uprzedniego uzgodnienia z prokuratorem wojewódzkim lub rejonowym.

Art. 27. 1. Prokurator Generalny może występować do naczelnych i centralnych organów administracji państwowej o podjęcie środków w celu usprawnienia działalności podległych im organów w zakresie postępowania przygotowawczego.

2. Uprawnienia określone w ust. 1 przysługują odpowiednio prokuratorom wojewódzkim i rejonowym w stosunku do organów państwowych o terenowym zakresie działania.

Art. 28. W sprawach należących do zakresu działania sądów wojskowych uprawnienia przewidziane w art. 26 i 27 przysługują również Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu oraz odpowiednio — podległym mu prokuratorom wojskowym.

2. Udział prokuratora w postępowaniu sądowym.

Art. 29. 1. W postępowaniu karnym przed sądem prokurator wnosi i popiera oskarżenie. Prokurator może również popierać oskarżenie w sprawach wniesionych przez innych oskarżycieli oraz obejmować oskarżenie w tych sprawach.

2. W wypadku gdy wyniki postępowania sądowego nie potwierdzają zarzutów oskarżenia, prokurator odstępuje od oskarżenia.

3. Prokurator wnosi w wypadkach przewidzianych w ustawie środki zaskarżenia od orzeczeń sądu.

Art. 30. Uznając, że tego wymaga ochrona praworządności, praw obywateli, interesu społecznego lub własności społecznej, prokurator wytacza lub popiera powództwo cywilne w sprawach karnych oraz, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wytacza powództwo w postępowaniu cywilnym, a także może brać udział w każdym stadium postępowania toczącego się przed sądem z czyjegokolwiek powództwa.

Art. 31. Nadzwyczajne środki zaskarżenia od orzeczeń prawomocnych kończących postępowanie wnosi do Sądu Najwyższego Prokurator Generalny. W sprawach należących do zakresu działania sądów wojskowych uprawnienia te przysługują również Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu.

Art. 32. 1. Prokurator Generalny zgłasza Sądowi Najwyższemu i popiera wnioski w zakresie sprawowanego przez Sąd Najwyższy nadzoru nad orzecznictwem sądów powszechnych i szczególnych.

2. W szczególności Prokurator Generalny zgłasza wnioski o ustalenie wytycznych wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej oraz wnioski o wyjaśnienie przepisów prawnych, które budzą wątpliwości albo których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie.

3. Nadzór nad wykonaniem wyroków w sprawach karnych oraz orzeczeń o pozbawieniu wolności.

Art. 33. Prokurator sprawuje w granicach przewidzianych ustawą nadzór nad wykonaniem wyroków w sprawach karnych, postanowień o tymczasowym aresztowaniu oraz innych orzeczeń i decyzji o pozbawieniu wolności. Przepis ten nie narusza ustawowych uprawnień sądów.

Art. 34. 1. Nadzór penitencjarny prokuratora nad zakładami, w których przebywają osoby pozbawione wolności, obejmuje przede wszystkim kontrolę legalności osadzania w nich tych osób oraz kontrolę legalności wykonywania kary pozbawienia wolności, jak również wszelkich orzeczeń i decyzji o pozbawieniu wolności.

2. Prokurator Generalny w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, a w razie potrzeby również z innymi właściwymi ministrami określi szczegółowo zakres prokuratorowskiego nadzoru penitencjarnego oraz tryb jego wykonywania.

Art. 35. Prokuratorowi przysługuje prawo wstępu w każdym czasie do pomieszczeń zakładu, w którym przebywają osoby pozbawione wolności, jak również przeglądania dokumentów i żądania wyjaśnień od administracji zakładu, przeprowadzania rozmów z osobami osadzonymi w zakładzie oraz badania ich skarg i wniosków.

Art. 36. 1. W razie stwierdzenia faktu niezgodnego z prawem pozbawienia wolności prokurator zarządza natychmiastowe zwolnienie.

2. Prokurator może wstrzymać wykonanie każdej decyzji administracji zakładu, w którym przebywają osoby pozbawione wolności, jeżeli decyzja ta dotyczy osoby pozbawionej wolności i jest sprzeczna z prawem. O wstrzymaniu wykonania decyzji prokurator zawiadamia niezwłocznie organ nadrzędny nad administracją zakładu.

Art. 37. 1. Prokurator Generalny przedstawia Radzie Państwa wnioski w przedmiocie ulaskawienia osób skazanych przez sądy.

2. W odniesieniu do wniosków w przedmiocie ulaskawienia osób skazanych przez sądy wojskowe uprawnienie określone w ust. 1 przysługuje również Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu.

4. Badanie zagadnień przestępczości.

Art. 38. 1. Prokurator Generalny prowadzi przez podległych mu prokuratorów badania dotyczące stanu i przyczyn przestępczości oraz środków jej zwalczania.

2. Prokurator Generalny w dziedzinie stanu i przyczyn przestępczości oraz środków jej zwalczania prowadzi badania także przy pomocy instytutu tworzonego w trybie odrębnych przepisów oraz wykorzystuje w tym zakresie prace innych placówek naukowo-badawczych.

Art. 39. 1. Jeżeli wyniki badań to uzasadniają, Prokurator Generalny występuje z wnioskiem do właściwego organu o wydanie lub zmianę odpowiednich przepisów albo o podjęcie innych czynności w celu przeciwdziałania przestępczości.

2. Zadania określone w ust. 1 wykonują również prokuratorzy wojewódzcy i rejonowi w stosunku do organów terenowych.

Art. 40. 1. W odniesieniu do przestępstw należących do zakresu działania sądów wojskowych czynności określone w art. 38 ust. 1 i art. 39 ust. 1 podejmuje Naczelny Prokurator Wojskowy.

2. Czynności określone w art. 39 mogą podejmować w zakresie swego działania również prokuratorzy okręgów wojskowych, prokuratorzy rodzajów Sił Zbrojnych i prokuratorzy garnizonowi.

5. Prokuratorowska kontrola przestrzegania prawa.

Art. 41. Prokurator kontroluje przestrzeganie prawa przez organy państwowe i inne państwowe jednostki organizacyjne, z wyłączeniem naczelnych i centralnych organów państwowych, terenowych organów władzy państwowej oraz sądów, a w zakresie wykonywania funkcji administracji państwowej oraz działalności gospodarczej — kontroluje także przestrzeganie prawa przez organizacje zawodowe, spółdzielcze, samorządowe i inne organizacje społeczne.

Art. 42. 1. Prokurator Generalny informuje Prezesa Rady Ministrów i zainteresowanych ministrów o ważniejszych wynikach prokuratorowskiej kontroli przestrzegania prawa.

2. W uzasadnionych wypadkach Prokurator Generalny zgłasza Prezesowi Rady Ministrów i zainteresowanym ministrom propozycje i wnioski, zmierzające do usunięcia stwierdzonych uchybień lub do usprawnienia działalności administracji i gospodarki.

3. W wypadku gdy zwróci się o to Prezes Rady Ministrów lub właściwy minister, Prokurator Generalny zarządza przeprowadzenie kontroli przestrzegania prawa przez określone organy albo w określonych zagadnieniach.

Art. 43. 1. W uzasadnionych wypadkach prokuratorzy wojewódzcy i rejonowi zgłaszają terenowym organom administracji państwowej odpowiedniego stopnia propozycje i wnioski, zmierzające do usunięcia stwierdzonych uchybień lub do usprawnienia działalności administracji i gospodarki.

2. Prokurator wojewódzki lub rejonowy zarządza przeprowadzenie kontroli przestrzegania prawa przez określone organy albo w określonych zagadnieniach, gdy wystąpi o to rada narodowa, prezydium rady lub terenowy organ administracji państwowej.

Art. 44. 1. Prokurator czuwa nad stosowaniem prawa w postępowaniu administracyjnym oraz w innych rodzajach postępowania, o których stanowią ustawy.

2. Prokurator może domagać się wszczęcia postępowania określonego w ust. 1, a także brać udział w takim postępowaniu w każdym jego stadium. Prokuratorowi przysługują wówczas prawa strony, a ponadto prawo wnoszenia sprzeciwu i innych przewidzianych w przepisach szczególnych środków zaskarżenia od ostatecznych lub prawomocnych decyzji oraz orzeczeń.

3. Do udziału prokuratora w postępowaniu unormowanym w kodeksie postępowania administracyjnego stosuje się przepisy tego kodeksu.

Art. 45. 1. Powziąwszy wiadomość o naruszeniu prawa przez podmioty określone w art. 41, prokurator podejmuje stosowne czynności, zmierzające do wyjaśnienia sprawy, chyba że strona nie wyczerpała zwykłych środków prawnych służących jej w postępowaniu przed właściwymi organami lub wkroczył właściwy organ nadzoru.

2. Prokurator podejmuje jednak czynności w celu wyjaśnienia sprawy, pomimo niewyczerpania przez stronę zwykłych środków prawnych służących jej w postępowaniu przed właściwymi organami lub wkroczenia właściwego organu nadzoru, jeżeli potrzebę taką uzasadnia nieporadność strony lub interes społeczny.

3. Prokurator wojskowy działa również w razie powzięcia wiadomości o naruszeniu przez organ wojskowy rozkazów lub zarządzeń Ministra Obrony Narodowej o charakterze ogólnym.

4. Prokurator przeprowadza także kontrole przestrzegania prawa o charakterze problemowym lub kompleksowym, jeżeli uzasadnia to interes społeczny.

Art. 46. 1. Prokurator wnosi sprzeciw przeciwko niezgodnym z prawem aktom o charakterze ogólnym, wydanym przez podmioty określone w art. 41.

2. Prokurator wojskowy wnosi nadto sprzeciw przeciwko wydanym przez organy wojskowe rozkazom lub zarządzeniom niezgodnym z rozkazami lub zarządzeniami Ministra Obrony Narodowej o charakterze ogólnym.

Art. 47. 1. Prokurator wnosi również sprzeciw przeciwko niezgodnym z prawem ostatecznym lub prawomocnym decyzjom i innym rozstrzygnięciom w indywidualnych sprawach, wydanym przez podmioty określone w art. 41, jeżeli rozstrzygnięcie może być zmienione lub uchylone albo gdy może być stwierdzona jego nieważność na podstawie przepisów prawa.

2. Prokurator, wnosząc sprzeciw, może w uzasadnionych wypadkach złożyć wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji lub innego rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie do czasu załatwienia sprzeciwu.

Art. 48. 1. Prokurator odpowiedniego stopnia wnosi sprzeciw do właściwego organu nadrzędnego albo do organu, jednostki organizacyjnej lub organizacji, które wydały akt prawny o charakterze ogólnym, wytyczne albo decyzje lub inne rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie, o ile są one uprawnione do ich uchylenia lub zmiany albo stwierdzenia nieważności.

2. Organ, który otrzymał sprzeciw prokuratora, wszczyna postępowanie, zawiadamiając o tym strony.

Art. 49. 1. Sprzeciw powinien być załatwiony w terminie trzydziestu dni od daty jego wniesienia. Jeżeli sprzeciw zawiera wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji lub innego rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie do czasu załatwienia sprzeciwu, wniosek ten powinien być rozpoznany niezwłocznie.

2. Jeżeli do załatwienia sprzeciwu właściwy jest organ kolegialny, termin określony w ust. 1 może być przedłużony do dnia najbliższego posiedzenia organu.

3. Prokurator może być obecny przy rozpatrywaniu sprzeciwu przez organ kolegialny. O terminie posiedzenia organu zawiadamia prokuratora.

Art. 50. 1. O sposobie załatwienia sprzeciwu należy niezwłocznie zawiadomić prokuratora, który wniósł sprzeciw.

2. Jeżeli właściwy organ uzna sprzeciw za uzasadniony, powinien uchylić lub zmienić akt prawny o charakterze ogólnym, wytyczne, decyzję lub inne rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie albo spowodować ich uchylenie, zmianę lub wznowienie postępowania.

Art. 51. 1. Prokurator kieruje wystąpienie w wypadku:

- 1) gdy naruszenie prawa w akcie prawnym o charakterze ogólnym, w wytycznych albo decyzji lub innym rozstrzygnięciu w indywidualnej sprawie nie daje podstaw do ich zmiany lub uchylenia,
- 2) gdy naruszenie prawa polega na bezczynności organu,
- 3) gdy zmiana lub uchylenie wadliwej decyzji lub innego rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie nie są możliwe w myśl obowiązujących przepisów albo gdy wniesienie sprzeciwu lub innego przewidzianego w przepisach szczególnych środka zaskarżenia byłoby bezprzedmiotowe,
- 4) gdy zachodzi potrzeba podjęcia przez organ nadzoru lub kontroli czynności, mających na celu zapobieganie naruszeniom prawa, lub potrzeba zwrócenia uwagi na okoliczności wpływające ujemnie na przestrzeganie prawa.

2. Prokurator wojskowy kieruje ponadto wystąpienie w wypadku, gdy zachodzi potrzeba zwrócenia uwagi na okoliczności wpływające ujemnie na stan dyscypliny wojskowej i porządku wojskowego.

Art. 52. 1. Prokurator kieruje wystąpienie do organu, jednostki organizacyjnej lub organizacji, których działalność wystąpienie dotyczy, lub do ich organu nadzornego.

2. W wystąpieniu prokurator może również żądać przeprowadzenia kontroli, a także wszczęcia przeciwko winnym postępowania w przedmiocie odpowiedzialności służbowej, dyscyplinarnej lub materialnej.

Art. 53. 1. Organ, do którego skierowano wystąpienie, obowiązany jest w terminie trzydziestu dni od daty otrzymania wystąpienia zawiadomić prokuratora o powziętej decyzji lub o zajęтым stanowisku.

2. Do rozpatrywania wystąpień stosuje się odpowiednio przepisy art. 49 ust. 2 i 3.

Art. 54. 1. W toku wykonywania prokuratorskiej kontroli przestrzegania prawa prokurator może:

- 1) żądać nadesłania lub przedstawienia akt oraz wszelkich niezbędnych dokumentów i pisemnych wyjaśnień,
- 2) żądać złożenia wyjaśnień i przesłuchiwać świadków,
- 3) zasięgać opinii biegłych,
- 4) zbierać inne niezbędne materiały.

2. Prokurator wojskowy może nadto:

- 1) zaznajamiać się w zakresie niezbędnym dla danego wypadku z poszczególnymi zagadnieniami wojskowymi,
- 2) zwracać się do właściwych dowódców (szefów) o przeprowadzenie badań lub szczegółowej kontroli działalności organów wojskowych.

3. Do czynności przewidzianych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, dotyczące doręczania wezwań, terminów, prawa odmowy zeznań i odmowy odpowiedzi na pytania, uprzedzenia o odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań oraz skutków niezastosowania się do żądań organu.

Art. 55. 1. Jeżeli właściwy prokurator uważa uchwałę rady narodowej za niezgodną z prawem, zwraca się on o uchylenie lub zmianę uchwały do rady narodowej, która tę uchwałę podjęła, lub kieruje wnioskiem o uchylenie lub zawieszenie wykonania tej uchwały do organu właściwego w myśl ustawy o radach narodowych.

2. Wniosek o uchylenie lub zawieszenie wykonania niezgodnej z prawem uchwały wojewódzkiej rady narodowej kieruje Prokurator Generalny.

3. Przepisy art. 49, 50 i 54 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 56. 1. Prokurator Generalny, uznając rozstrzygnięcie ministra w indywidualnej sprawie za niezgodne z prawem, wnosi sprzeciw do tegoż ministra, jeżeli jest on uprawniony do zmiany, uchylenia bądź stwierdzenia nieważności tego rozstrzygnięcia.

2. Prokurator Generalny, uznając wydany przez ministra akt o charakterze ogólnym za niezgodny z prawem, występuje do ministra o zmianę lub uchylenie tego aktu.

3. Postanowienia ust. 2 nie dotyczą rozporządzeń i zarządzeń, a w Siłach Zbrojnych także rozkazów, regulaminów i innych przepisów, wydanych przez ministrów na podstawie ustaw i w celu ich wykonania albo też w wykonaniu uchwał Rządu.

4. W sprawach określonych w ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio art. 49 ust. 1 oraz art. 53 ust. 1.

Rozdział 4

Pracownicy Prokuratury.

1. Obowiązki i prawa.

Art. 57. 1. W sprawach nie unormowanych w ustawie lub w przepisach szczególnych do pracowników prokuratorskich w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury stosuje się odpowiednio przepisy wydanego na podstawie art. 298 Kodeksu pracy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie praw i obowiązków pracowników urzędów państwowych — chyba że Rada Państwa postanowi inaczej.

2. Uposażenie pracowników wymienionych w ust. 1 ustala Rada Państwa.

Art. 58. 1. Stosunek pracy pracownika prokuratorskiego nawiązuje się z datą określoną w akcie nominacyjnym. W razie niepodjęcia pracy w tym terminie i nieusprawiedliwienia zwłoki organ mianujący unieważnia nominację.

2. Pracownik prokuratorski obejmujący służbę składa ślubowanie według przepisanej roty.

Art. 59. Pracownicy prokuratorscy są pracownikami o nie normowanym czasie pracy.

Art. 60. W razie niezdolności do pracy z powodu choroby oraz w razie niemożności wykonywania pracy z innych przyczyn określonych przepisami o świadczeniach

pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa prokuratorowi i asesorowi przysługują świadczenia przewidziane w tych przepisach, z tym że świadczenia z tytułu choroby przysługują przez okres jednego roku; w pozostałych wypadkach usprawiedliwionej nieobecności prokuratorowi i asesorowi przysługuje wynagrodzenie.

Art. 61. 1. Prokurator może otrzymać płatny urlop dla poratowania zdrowia, załatwienia ważnych spraw rodzinnych lub osobistych.

2. Urlop dla poratowania zdrowia nie może przekraczać 6 miesięcy, a z innych przyczyn — jednego miesiąca w ciągu roku kalendarzowego.

Art. 62. Aplikantowi prokuratorskiemu za czas niezdolności do pracy z powodu choroby oraz za czas nieobecności w pracy z innych przyczyn określonych przepisami o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przysługują świadczenia przewidziane w tych przepisach; w razie usprawiedliwionej nieobecności w pracy z innych powodów przysługuje prawo do wynagrodzenia przez okres nie przekraczający jednego miesiąca w ciągu roku kalendarzowego.

Art. 63. Spory pracowników prokuratorskich wynikające ze stosunku pracy rozstrzygane są w trybie postępowania administracyjnego. Od decyzji wydanej przez Prokuratora Generalnego nie służy odwołanie.

Art. 64. 1. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikami administracyjnymi następuje na podstawie umowy o pracę.

2. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach określonych przez Prokuratora Generalnego następuje na podstawie powołania.

3. Do pracowników administracyjnych stosuje się odpowiednio wydane na podstawie art. 298 Kodeksu pracy rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie praw i obowiązków pracowników urzędów państwowych, o ile ustawa niniejsza lub przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 65. 1. Pracownikom Prokuratury, którzy wykazują w pracy inicjatywę, wzorowo i sumiennie wypełniają obowiązki oraz szczególnie przyczyniają się do wykonywania zadań służbowych, mogą być przyznawane wyróżnienia i nagrody.

2. Rodzaje wyróżnień i nagród oraz tryb ich przyznawania ustala Prokurator Generalny; nagrodą może być również awans w terminie wcześniejszym niż przewidują to przepisy o wynagrodzeniu lub przepisy szczególne.

Art. 66. 1. Prokuratorowi nie wolno obok piastowanego stanowiska zajmować żadnego urzędu państwowego, z wyjątkiem stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowo-badawczego albo wykładowcy, jeżeli zajmowanie takiego stanowiska nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków prokuratora.

2. Prokuratorowi nie wolno wykonywać zajęć ubocznych, które by przeszkadzały mu w pełnieniu obowiązków prokuratora albo mogły uchybiać godności jego urzędu lub podważać zaufanie do jego bezstronności.

3. Prokurator Generalny decyduje o udzieleniu zezwolenia na zajęcie uboczne, jak również o tym, czy zajmowanie stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego, naukowo-badawczego lub wykładowcy nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków prokuratora.

Art. 67. 1. Jeżeli dobro służby tego wymaga, Prokurator Generalny może delegować pracownika do innej jednostki organizacyjnej Prokuratury lub do jednostki organizacyjnej przez siebie nadzorowanej. Delegowanie na okres dłuższy niż sześć miesięcy w ciągu roku może nastąpić tylko za zgodą pracownika.

2. Delegację na okres do dwóch miesięcy w ciągu roku może zarządzić również prokurator wojewódzki.

Art. 68. 1. Nadużycie przez prokuratora wolności słowa przy wykonywaniu obowiązków służbowych, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego obrazę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, świadka lub biegłego, podlega ściganiu wyłącznie w drodze dyscyplinarnej.

2. Ściganie prokuratora w postępowaniu w sprawach o wykroczenia może nastąpić tylko za zgodą właściwej komisji dyscyplinarnej. Przepis ten nie dotyczy postępowania mandatowego.

Art. 69. Strój urzędowy prokuratorów biorących udział w rozprawach sądowych określa Prokurator Generalny w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 70. Przepisów art. 58 ust. 1, art. 59—64 oraz art. 66, 67, 68 ust. 2 i art. 69 nie stosuje się do pracowników prokuratorskich wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury. Obowiązki i prawa tych pracowników określają przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

2. Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 71. Za przewinienie służbowe i uchybienia godności urzędu (przewinienia dyscyplinarne), za nadużycie wolności słowa określone w art. 68 ust. 1 prokuratorzy, asesorzy i oficerowie śledczy Prokuratury oraz aplikanci powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury odpowiadają dyscyplinarnie na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie.

Art. 72. Kary dyscyplinarne w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury są następujące:

- 1) nagana,
- 2) surowa nagana,
- 3) dyscyplinarne przeniesienie do innej miejscowości na równorzędne stanowisko służbowe,
- 4) obniżenie uposażenia zasadniczego o jedną grupę,
- 5) przeniesienie w tej samej lub innej miejscowości na niższe stanowisko służbowe z odpowiednim obniżeniem uposażenia,
- 6) wydalenie ze służby prokuratorskiej.

Art. 73. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania przez przełożonego dyscyplinarnego wiadomości o popełnionym przewinieniu ani po upływie pięciu lat od popełnienia przewinienia.

2. Przełożonym dyscyplinarnym w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury jest Prokurator Generalny w stosunku do wszystkich pracowników prokuratorskich oraz prokurator wojewódzki w stosunku do podległych mu pracowników prokuratorskich.

Art. 74. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:

- 1) w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury:

- a) w pierwszej instancji — Komisja Dyscyplinarna w Prokuraturze Generalnej oraz komisje dyscyplinarne w prokuraturach wojewódzkich,
- b) w drugiej instancji — Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna działająca w Prokuraturze Generalnej,
- 2) w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury — Komisja Dyscyplinarna w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej.

2. Przewodniczących i członków komisji dyscyplinarnej i odwoławczej komisji dyscyplinarnej w Prokuraturze Generalnej oraz przewodniczących komisji dyscyplinarnych w prokuraturach wojewódzkich powołuje i odwołuje Prokurator Generalny po wysłuchaniu opinii Kolegium Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Członków komisji dyscyplinarnej w prokuraturze wojewódzkiej powołuje i odwołuje prokurator wojewódzki.

3. Przewodniczącego i członków Komisji Dyscyplinarnej w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej powołuje na okres dwóch lat Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym.

4. Członkowie komisji dyscyplinarnych są w zakresie orzekania niezawisli i podlegają tylko ustawom.

Art. 75. 1. Pracownik prokuratorski, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne, może być zawieszony w czynnościach, jeżeli z uwagi na charakter przewinienia konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków.

2. Prawo zawieszenia w czynnościach przysługuje: w powszechnych jednostkach organizacyjnych Prokuratury — przełożonym dyscyplinarnym, a w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury — Nacelnemu Prokuratorowi Wojskowemu.

Art. 76. 1. Za przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi, nie uzasadniające wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, przełożeni prokuratorzy wymierzają podległym sobie pracownikom prokuratorskim kary porządkowe upomnienia.

2. Od kary porządkowej upomnienia przysługuje ukaranemu odwołanie do prokuratora nadrzędnego.

3. W wypadkach mniejszej wagi również komisja dyscyplinarna może wymierzyć karę porządkową upomnienia zamiast kary określonej w art. 72 lub 83.

Art. 77. 1. Szczegółowe przepisy o zasadach odpowiedzialności dyscyplinarnej, sposobie powoływania i organizacji komisji dyscyplinarnych, o rzecznikach dyscyplinarnych oraz o trybie postępowania dyscyplinarnego określa regulamin dyscyplinarny pracowników prokuratorskich.

2. Regulamin wydaje Rada Państwa dla powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury — na wniosek Prokuratora Generalnego, a dla wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury — na wniosek Ministra Obrony Narodowej przedstawiony w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym.

Rozdział 5

Przepisy szczególne dotyczące prokuratorów wojskowych i wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury.

Art. 78. 1. Wojskowe jednostki organizacyjne Prokuratury wchodzi w skład Sił Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. W zakresie służby wojskowej Naczelnym Prokurator Wojskowy podlega Ministrowi Obrony Narodowej, a inni prokuratorzy wojskowi właściwym dowódcom.

Art. 79. 1. Naczelnym Prokurator Wojskowy składa Ministrowi Obrony Narodowej sprawozdanie z działalności prokuratorów wojskowych oraz informuje go bieżąco o ich pracy.

2. Minister Obrony Narodowej może określać zadania prokuratorów wojskowych w zakresie zapobiegania przestępczości oraz umacniania dyscypliny i porządku wojskowego.

Art. 80. 1. Zwolnienie prokuratora, oficera śledczego lub aplikanta ze służby w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury następuje z przyczyn określonych w art. 13 ust. 1 pkt 1 oraz w innych wypadkach, gdy przepisy o służbie wojskowej przewidują zwolnienie z zawodowej lub okresowej służby wojskowej.

2. Jeżeli prokurator, oficer śledczy lub aplikant zwolniony ze służby w wojskowej jednostce organizacyjnej Prokuratury z przyczyny określonej w art. 13 ust. 1 pkt 1 nie został wyznaczony na inne stanowisko służbowe w Siłach Zbrojnych, zwalnia się go z zawodowej lub okresowej służby wojskowej z zachowaniem wszelkich uprawnień, przysługujących oficerom zwolnionym ze służby z przyczyn, które nie powodują pozbawienia tych uprawnień.

3. Prokuratora wojskowego nie można zwolnić z zawodowej służby wojskowej przed zwolnieniem go ze stanowiska prokuratorskiego.

Art. 81. 1. Prokuratorów, zastępców prokuratorów, wiceprokuratorów i podprokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury wyznacza, przenosi i zwalnia ze stanowisk służbowych Minister Obrony Narodowej na wniosek Naczelnego Prokuratora Wojskowego w trybie określonym w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

2. Oficerów śledczych mianuje, przenosi i zwalnia Naczelnym Prokurator Wojskowy.

3. Naczelnym Prokurator Wojskowy może powierzyć czasowe pełnienie funkcji prokuratora wojskowego lub oficera śledczego oficerowi rezerwy zaliczonemu do korpusu osobowego oficerów sprawiedliwości i odbywającemu ćwiczenia wojskowe.

4. Zasady wyznaczania oficerów i chorążych zawodowych, podoficerów zawodowych oraz pracowników cywilnych na stanowiska nieprokuratorskie w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury oraz kwalifikacje wymagane do objęcia tych stanowisk określają odrębne przepisy.

Art. 82. 1. W odniesieniu do prokuratorów wojskowych i oficerów śledczych przepis art. 71 dotyczy tylko takich przewinień dyscyplinarnych oraz czynów naruszających honor i godność żołnierską, które popełnione zostały podczas lub w związku z wykonywaniem funkcji prokuratorskich (oficera śledczego).

2. Za inne przewinienia dyscyplinarne oraz czyny naruszające honor i godność żołnierską prokuratorzy wojskowi i oficerowie śledczy odpowiadają na zasadach ogólnych określonych w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierzy, z tym że prawo karania ich za przewinienia dyscyplinarne przysługuje jedynie przełożonym prokuratorom oraz Ministrowi Obrony Narodowej.

Art. 83. Kary dyscyplinarne w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury są następujące:

- 1) nagana,
- 2) surowa nagana,
- 3) ostrzeżenie o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku,
- 4) przeniesienie na niższe stanowisko,
- 5) ostrzeżenie o niepełnej przydatności w służbie prokuratorskiej (w wykonywaniu funkcji oficera śledczego),
- 6) wydalenie ze służby prokuratorskiej (pozbawienie funkcji oficera śledczego).

Art. 84. 1. Komisja dyscyplinarna wymierzająca karę wydalenia ze służby prokuratorskiej (pozbawienia funkcji oficera śledczego) może wystąpić z wnioskiem do Ministra Obrony Narodowej o zwolnienie ukaranego z zawodowej służby wojskowej lub o pozbawienie go stopnia oficerskiego. W rozumieniu ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych zwolnienie takie równoznaczne jest ze zwolnieniem z powodu ukarania karą dyscyplinarną usunięcia z zawodowej służby wojskowej, zaś wniosek o pozbawienie stopnia oficerskiego jest równoznaczny z wnioskiem oficerskiego sądu honorowego w tym przedmiocie.

2. Przewidziane w art. 75 zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratorów wojskowych i oficerów śledczych pociąga za sobą skutki zawieszenia na podstawie wojskowych przepisów dyscyplinarnych.

Art. 85. Do pracowników prokuratorskich wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury stosuje się, w sprawach nie uregulowanych niniejszą ustawą, przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych lub służby okresowej.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 86. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy były prokuratorami, oficerami śledczymi, asesorami i aplikantami prokuratury powszechnej i wojskowej, stają się pracownikami prokuratorskimi powszechnych i wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 87. Aplikant może występować przed sądem rejonowym w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach w postępowaniu uproszczonym.

Art. 88. Przepisy niniejszej ustawy, w których jest mowa:

- 1) o ministrach — stosuje się również do przewodniczących komisji i komitetów sprawujących funkcje naczelnych organów administracji państwowej oraz do kierowników urzędów centralnych,

- 2) o wojewódzkich radach narodowych — stosuje się również do rad narodowych miast stopnia wojewódzkiego.

Art. 89. W prawie o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1964 r. Nr 6, poz. 40) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 50:
 - a) w lit. e) dodaje się na końcu wyrazy „lub prokuratorską”,
 - b) w lit. f) dodaje się na końcu wyrazy „lub prokuratorski”,
 - c) w lit. g) po wyrazach „asesora sądowego” dodaje się wyrazy „lub prokuratorskiego”,

- 2) w art. 51 skreśla się § 2,

- 3) w art. 135 przepisowi § 1 nadaje się brzmienie:

„§ 1. Aplikanta, który ukończył aplikację sądową lub prokuratorską i złożył egzamin sędziowski lub prokuratorski. Minister Sprawiedliwości może mianować asesorem sądowym”.

Art. 90. W ustawie z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 57, poz. 309) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 64:
 - a) w ust. 1 dodaje się po wyrazach „aplikacji sądowej” wyrazy „lub prokuratorskiej”, a po wyrazach „egzaminu sędziowskiego” wyrazy „lub prokuratorskiego”,
 - b) w ust. 2 dodaje się po wyrazach „kwalifikacje sędziowskie” wyrazy „lub prokuratorskie”,
- 2) w art. 66:
 - a) w ust. 1 dodaje się po wyrazach „aplikacji sądowej” wyrazy „lub prokuratorskiej”, a po wyrazach „egzaminu sędziowskiego” wyrazy „lub prokuratorskiego”,
 - b) w ust. 2 dodaje się po wyrazach „aplikację sądową” wyrazy „lub prokuratorską”, a po wyrazach „egzamin sędziowski” wyrazy „lub prokuratorski”.

Art. 91. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie zachowują moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 92. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 20 lipca 1950 r. o Prokuraturze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 38, poz. 346),
- 2) dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 września 1944 r. Prawo o ustroju Sądów Wojskowych i Prokuratury Wojskowej (Dz. U. Nr 6, poz. 29 z późniejszymi zmianami) w części dotyczącej Prokuratury Wojskowej, z wyjątkiem art. 9 i 10 tego dekretu.